

Spodbude za omilitev podnebnih sprememb

mag. Karin Žvokelj
Služba za razvojna sredstva

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI
RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI STRUKTURNI
IN INVESTICIJSKI SKLADI

Kohezijska sredstva in omilitev podnebnih sprememb cca. 160 mio EUR (cca 85 mio nepovratnih sredstev)

- prednostna naložba **1.2**: 53,3 mio EUR (nepovratna sredstva: 28,3 mio EUR in povratna sredstva: 25 mio EUR), domena ukrepa 065
- prednostna naložba **3.1**: 81,25 mio EUR (nepovratna sredstva: 56,25 mio EUR in povratna sredstva: 25 mio EUR), domene ukrepov 068, 069 in 071
- prednostna naložba **4.1**: 25 mio EUR povratnih sredstev, domena ukrepa 013

Kazalniki, povezani z ukrepi za omilitev podnebnih sprememb

PN 3.1:

- **kazalnik učinka 3.7: število podjetij, ki so uvedla ukrepe za učinkovito ravnanje z viri,** ciljna vrednost za 2023: 1000; dosežena vrednost konec leta 2018: 107 *(vir podatka, IS eMA, 8.5.2019, ni še dokončno – v IS eMA se prenašajo še operacije iz leta 2016)*
- **kazalnik rezultata 3.5: višja snovna produktivnost:** ciljna vrednost za 2023: 1,50; dosežena vrednost v letu 2017 je 1,59 kg/EUR (podatki Eurostat)

PN 4.1:

- **kazalnik učinka CO32: Energetska učinkovitost: Zmanjšanje letne porabe primarne energije v javnih stavbah**
- **kazalnik učinka 4.41: Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov: Ocenjeno letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov**

Pregled spodbud – PN 1.2

- Vsi javni razpisi, ki jih izvajamo v okviru te prednostne naložbe, so namenjeni uresničevanju **Slovenske strategije pametne specializacije –S4**
- **Zelene tehnologije** lahko najdemo na vseh prednostnih področjih S4:
 - **Pametna mesta:** spodbujanje pametnih sistemov za upravljanje z energijo;
 - **Pametne stavbe in dom z lesno verigo:** spodbujanje razvoja celovitih sistemov upravljanja zgradb s ciljem večje energetske učinkovitosti;
 - **Mreže za prehod v krožno gospodarstvo:** spodbujanje razvoja tehnologij za uporabo sekundarnih surovin in ponovno rabo odpadkov ter tehnologij za pridobivanje energije iz alternativnih virov;
 - **Mobilnost, Tovarne prihodnosti in Materiali:** pričakuje se prispevek k večji energetske in snovni učinkovitosti.

Trenutno se na področju raziskav, razvoja in inovacij izvaja skoraj **300 projektov**, analiza končnih poročil prvih zaključenih projektov še ni izvedena in zato še ne moremo poročati o konkretnih doseženih učinkih.

Pregled spodbud – PN 3.1

- **Spodbude za lesno industrijo** (število izvedenih javnih razpisov: 5, število podprtih podjetij: 75)

Dejanski učinki pri podprtih projektih:

- prihranek električne energije do 20%,
 - reciklaža lesnega odpada tako v novih produktih, kot tudi za ogrevanje prostorov (zapiranje snovno-energetskih tokov znotraj obrata),
 - boljši izkoristek materiala do 20% (npr. 0,003m³/kos manj lesa),
- **Učni izdelovalni laboratoriji**
 - Podpora izvedbi ukrepov za **zmanjšanje rabe energije in snovi in za večjo rabo obnovljivih virov energije v MSP s področja turizma** na obmejnih problemskih območjih

V okviru teh razpisov je bilo izplačanih 10 mio EUR, v izvajanju so še pogodbe v vrednosti 6,4 mio EUR, v obravnavi so vloge za JR v višini 5,5 mio EUR, v letošnjem letu bomo razpisali še 31,5 mio EUR.

Pregled spodbud – PN 3.1

JR procesne izboljšave:

- sofinancirane tudi izboljšave, ki vodijo k učinkovitejši rabi virov in manjši porabi energije, izvedena sta bila 2 javna razpisa, podprtih je bilo 292 projektov

Vavčerji:

- certifikati kakovosti: okoljska shema EMAS in pridobitev Okoljske marjetice – Znak za okolje – »Ecolabel« (vrednost spodbude: do 10.000 EUR, vrednost poziva: 1,5 mio EUR)
- načrtovan okoljski oz. krožni vavčer: svetovalne storitve za optimizacijo procesov v smislu zmanjševanja rabe materialov, vode, energije in količin odpadkov, za spodbujanje industrijske simbioze ter za izboljšave na ravni izdelkov / storitev, ob upoštevanju načel ekodizajna

Pregled spodbud – ostalo

NPO **Poslovni modeli** (SPIRIT)(2018-2023):

- spodbujanje transformacije podjetij v skladu s trajnostnimi poslovnimi strategijami; v okviru teh so opredeljeni KPI povezani tudi z večjo snovno in energetske učinkovitostjo – zahteva po obveznem upoštevanju
- razpis za podjetja bo objavljen do konca maja letos, predvidena je podpora 60 podjetij do 2023

Okoljski znaki v turizmu:

- sofinancira se pridobitev naslednjih okoljskih znakov za turistične nastanitve: Znak za okolje EU - EU Ecolabel, Bio Hotels, Green Globe, Green Key, Travelife, EMAS in Ecocamping
- v okviru 2 izvedenih javnih razpisov (obdobje 2016-18) so bila izplačana sredstva v višini 117,5 tisoč EUR, število podprtih podjetij: 27
- letos je bil objavljen razpis v višini 105 tisoč EUR (vloge so v obravnavi)

Izzivi/naslednji koraki

Ali znamo meriti prispevek projektov k doseganju konkretnih ciljev EU za omilitev podnebnih sprememb?

- 20 % nižje emisije toplogrednih plinov od ravni leta 1990
 - 20 % energije iz obnovljivih virov
 - 20 % povečanje učinkovitosti rabe energije
- **Metodologija za kazalnike** na prednostnih naložbah 1.2 in 3.1 **ni dovolj povezana** s konkretnimi cilji EU, težave pri spremljanju prispevka k omenjenim ciljem!
 - **V letošnjem letu se bodo pričele izvajati številne študije – osnova za učinkovitejše spremljanje učinkov ukrepov za omilitev podnebnih sprememb:**
 - vrednotenje ukrepov na prednostnih naložbah 1.2 in 3.1;
 - izvajanje ciljnega raziskovalnega programa: Smernice za pospeševanje prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo v podjetjih – pričakujemo predlog spodbud in kazalnikov za merjenje prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo.

